№ 69
D. 12. Marca.
PONIEDZIAŁEK.
ROK 1827.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Pokój zawarty w Rotszyld w Selandji 1658.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Przez Postanowienia *Rady Administracyjnej Królestwa* z dnia 27 Lutego r. b. zostali mianowanemi: Prokuratorem przy Trybunale Cywilnym Województwa Augustowskiego w Suwałkach, *Antoni Rozynkowski* Sędzia Trybunału tegoż Województwa w Łomży.—Sędzią Trybunału w Suwałkach *Tomasz Zaremba* Pisarz tegoż Trybunału, i w miejsce jego, Pisarzem *Walenty Dutkiewicz* Assessor tegoż Trybunału.

Dziekan Wydziału Lekarskiego Królewskiego Uniwersytetu Podaie do wiadomości, że kurs nowy *sztuki położniczej* dla Kobiet, rozpoczyna się z dniem 22 b. m. i r. Osoby chcące się poświęcić tej nauce, zgłoszą się do zapisu w Instytucie Akuszerji, w dniach 18 do 20 tegoż miesiąca, o godzinie 8mej zrana. Powinny zaś być opatrzone od Władzy miejscowej świadectwem dobrego sprawowania się, umieć dobrze czytać po polsku, nieliczyć nad lat 30 wieku, czerstwe i niebrzemienne, tudzież będące w stanie utrzymania się o własnym koszcie, gdyż miejsca, na które fundusz Rządowy iest przeznaczony, na teraz wszystkie są pozajmowane. — *W Warszawie d. 8 Marca* 1827 *r.* — W zastępstwie Dziekana Wydziału Lekarskiego, Professor Farmacji *Celiński*. *Brodziński S.U.*

JW. Jenerał *Łański*, przybył z *Kiejdan* do *Warszawy*.

Wczoraj członkowie tutejszej *Resursy Kupieckiej*, obchodzili 7mą rocznicę istnienia tejże *Resursy*. Przeszło 100 osób znajdowało się na stosownej do obchodu uczcie.

Dziś o godzinie 4tej z połud: na Smętarzu S. *Krzyzkim* pochowane będą zwłoki ś.p. WJP. *Hilarego Szpilowskiego*, Budowniczego, który onegdaj rozstał się z tym światem, przeżywszy lat 74. Kilkadziesiąt Kościołów i znaczna liczba pięknych domów tak w stolicy iak w różnych częściach Królestwa Polskiego, było wystawionych podług rysu tego biegłego i pełnego gustu Architekta; był oraz Professorem w Uniwer: Warsz:

Lubownicy *traiedji wzorowych*, przepędzili wczorajszy wieczór przyiemnie w Teatrze Narodowym. *Zaira* nowo przełożona przez F. S. *Dmochowskiego*, w przedstawieniu wczorajszem dopełniła długiego oczekiwania. Częste a zasłużone oklaski dawano pięknym wierszom. Również byli niemi okrywani JPani *Ledóchowska* (Zaira) zwłaszcza w akcie 4tym, JP. *Werowski* (Orozman) szczególniej w akcie 5tym, i JP. *Bogusławski* (Luzynjan) tak przy okazaniu się na scenie, iak prawie w całym ciągu swej chociaż krótkiej lecz mistrzowską grą doskonale przedstawionej roli. W końcu wszyscy Artyści przywołaniem zostali zaszczyceni.

Mam zaszczyt uwiadomić Szano: Amatorów, że widząc Pantaljon Angielski JP. *Szymanowskiéj*, pierwszej Fortepjanistki Dworu NN. *Cesarzowych*, sprowadzony niedawno z *Londynu* do tej stolicy, przedsiewziołem

według wzoru z najużyteczniejszych części mechaniki tegoż instrumentu, robić w moiej Fabryce *Fortepjany*, których korpusy będą zupełnie na sposob Angielski *szprejcowane*, mogą być z dnem lub bez dna; umieszczaiąc w nich według upodobania osób kupuiących, mechanikę *Wiedeńską* lub *Angielską*. Te Instrumenta iuż są bliskie ukończenia i najpiękniejszym forniren mahoniowym wykładane, z których każdy z mechaniką *Wiedeńską* dukatów 60 kosztować będzie; zaś cena Jnstrumentu z mechaniką *Angielską* ieszcze nie iest ustanowiona. — W. *Troschel* Fabrykant Fortepjanów przy ulicy *Długiej* pod Nr 546.

Nowy *Polonez* na Pjanoforte skomponowany i ofiarowany JW. Hrabinie *Mokronoskiej*, przez 9cioletniego A. *Leśkiewicza*, wyszedł z litografji i iest do sprzedania na *Krakowskiem Przedmieściu* w Handlu J.F. *Fiorentiniego* młodszego, Nr 454.

W roku 1820 Pan *Wo* (*Vaux*) chcąc stać się użytecznym dla swych współziomków, tym których domy przez *wezbranie wody* były zalane, podał sposoby zabezpieczenia się na potem od zarazy złego powietrza, które zwyczajnie z tego się rodzi. *Pierwszem* zabezpieczeniem iest wymyć całe mieszkanie, ponieważ nie można odzyskać suchości iak tylko przez wodę. *Drugą*, potrzebą iest przewietrzenie Jzb, otwieraiąc przez dzień drzwi i okna. *Trzecią*, zapalić i utrzymywać ogień przez iednę część nocy. *Czwartą* przekadzać siarką. *Piątą* nakoniec, pobielać ściany wapnem. Te wszystkie sposoby są proste, łatwe, tanie, a skutek niezawodny.

Pełnia iutro o godz: 1, min: 33 po południu. Dziś zrana przymrozek.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

N. Król *Pruski* w wydanem piśmie gabinetowem, oświadczył czułą wdzięczność Narodowi Pruskie:, który iak zawsze wszczęściu i nieszczęściu okazuiąc niezłomne przywiązanie do swych Monarchów, również i teraz w chwili choroby Króla swego, pospieszał zwynurzeniem najtkliwszej troskliwości. — Według doniesień Kurjera Angiels:, Lekarze Ministra *Kanninga*, ogłosili następuiące uwiadomienie o stanie iego choroby. Pan *Kanning* ma się dobrze; wstał dnia 21 z. m. o godzinie 12tej popółnocy, było to pierwszy raz że tak rano opuścił łóżko, spodziewać się przeto należy że Minister w krótce znajdować się będzie na Posiedzeniu Parlamentu.—W okolicy *Tuluzy* a mianowicie w mieście *Arzel* wydarzył się rzadki fenomen w tej stronie, nastąpiło albowiem 3 krotne wstrzęsienie ziemi, które iednak nieuczyniło żadnej szkody.— Donoszą z *Madrytu* że P. *Lamb* Minister *Angielski* przy dworze *Madryckim*, ożywiony uprzejmem przyięciem Króla *Hiszpańs:*, korzystał z tej pory i podał Monarsze nową notę, którą Król odesłał radzie stanu. Jnfant *Don Karlos* Prezydent tej rady, roztrzygnął na posiedzeniu, że nota P. *Lamb*, ma pozostać bez odpowiedzi.—Hiszpański Minister wojny P. *Zambrano*, żądał uwolnienia od urzędowania.— Utrzymuią w *Ameryce północnej* że stolica rządu tej rzeczypospolitej, przeniesioną będzie z *Wasyngtonu* do *Filladelfji*, z powodu że to miasto iest w środkowem położeniu, i w ogóle ma więcej związku z tamecznemi prowincjami. — Znowu donoszą z *Paryża* że według listów z *Madrytu* zostało wojsko Konstytucyjne *Portugalskie* przez powstańców *pobite*; poczem powstańcy dnia 5 z. m. mieli osadzić Miasto *Oporto* swoiem wojskiem. Według listu Brygardjera powstańców *Magessy* dnia 11 z. m. utraciło wojsko Konstytucjonistów pod *Koruches* i *Konstygene* 130 ludzi poległych na placu bitwy, 400 ranionych i 300 wziętych

wniewolę. — Listy z *Estremos* donoszą, że prowincja *Klenteio* iest w zupełnem powstaniu i oczekuie na rychłe przybycie powstańców. —Odkryto w okolicach *Besaron* nowy *kruszec* którego probowano do malowania. Daie on kolor ciemno-orzechowy, niezmieniaiący się przez żadne działania chemiczne i fizyczne, i zachowuiący się iednakowo z wodą, z gummą, z kleiem, z pokostem lub oleiem. Zmieszany z blejwasem lub srebrem, kruszec ten w cieniowaniu ciała nadaie mu prawdziwy iego kolor. Dano mu nazwisko *brun de Burgmont*. —Sąd kryminalny w *Koblenc*, wydał wyrok śmierci przeciw *Mateuszowi Weberowi*, z powodu popełnionego rabunku i morderstwa. Ten wyrok wykonany został na tamecznym placu przez *gilotynę*. — Donoszą z *Frankfortu*, że związek tameczney poczty z *Anglją* iest tak dalece usposobiony, iż listy w 9 dni staią w *Londynie*, a z tamtąd przybywaią w tyleż dni do *Frankfortu*. — Znany *Meryno* o którym iuż dawno gazety nie pisały, przybył niespodzianie do *Madrytu*, a zabawiwszy krótki czas w *Pardo*, iaknajśpieszniej wyiechał. — Utrzymuią ciągle w *Anglji*, iż nastąpi nowa wyprawa wojska *Angielskiego* do *Portugalji*. — D. 18 z. m. pochowano w *Wiedniu* zwłoki zamordowanego Xiędza *Plank* Professora tamecznego Uniwersytetu sztuk pięknych. Uczniowie zmarłego, wykopali własną ręką grób, a znaczna liczba zgromadzonych przyiacioł i osób różnego stanu, szła za trumną tego szanownego starca, który powszechnie iest żałowany. — Margrabia *Szawes*, ma się teraz znajdować w *Tuj*, (w pogranicznej twierdzy *Galicji*) u Jenerała *Eguia*. — Elegancja *Paryzka* w czasie Balów rozciąga się nawet aż do kontramarek, które się daią osobom oddaiącym płaszcze, laski i t. d. są one z drzewa *hebanowego*, a numera są srebrem wykładane. —

Pismo Berlińskie *Szpieszna Poczta*, donosi, że gdy zeszłej iesieni Pani *Katalani* bawiła w *Munich*, i po koncercie wsiadała do karety, prowadził ią tameczny Proffessor, Poeta *Beer*, mówiąc do niej w ięzyku *Hiszpańskim*, Katalani odpowiadała w ięzyku *Portugalskim*, usłyszawszy to będący blisko powozu młodzi amatorowie, zaczęli śpiewać pieśń *Angielską*, a dwaj Polacy wracaiący z uniwersytetu *Leodyjskiego*, deklamowali sonet w ięzyku *Holenderskim*. Słysząc to Kupiec towarów Azjatyckich, ofiarował spiewaczcę flaszeczkę wybornego olejku różanego, mówiąc komplement w ięzyku *Tureckim*. Gdy to ustało, Stangret zapytał po *Czesku*, gdzie ma iechać, na co mu odpowiedziano po *Francuzku*. Tej wieży *Babilońskiej* była powodem Artystka *Włoszka*, zbieraiąca ogromne pieniądze w kraiach *Niemieckich*. — W okolicach *Ulmu*, Zaiące z powodu ogromnych śniegów nie mogąc znaleść pożywienia, wyniszczyły drzewka owocowe w tamecznych licznych szkółkach ogrodowych. Po *Wircburgiem* snuie się mnóstwo dzikich zwierząt zgłodniałych, wiele ich, jakoteż rozmaitych ptaków znajduią zdechłych. — Najnowsze wiadomości z *Lisbony* donoszą, że spodziewanem iest porozumienie się Królewny Reientki z Królową iej matką i że Ministrowie Portugal: maią iuż cokolwiek więcej wziętości u strony przeciwnej. Dla zabezspieczenia spokojności w tym kraiu, długo ieszcze wojsko *Angielskie* musi pozostać. — Teraz we *Włoszech* bardzo się wsławia młoda Spiewaczka Panna *Terlati*, iuż ią *Rossyni* zamówił do *Paryża*, gdzie od nieiakiego czasu Opera Włoska wychodzi z mody. — Niedawno rozbił się niedaleko *Nort-Shieltz*, przy *Newkastle* w Xięstwie *Nortumberland*, okręt *Betsej*, który podobno iest najdawniejszym na świecie; został bowiem wybudowany w roku

1600 i na nim Król *Wilhelm* przybył do *Anglji.* — Jedna z gazet północno-Amerykańskich donosi o *dzwonie trojkątnym* ze stali, który przez połowę mniej kosztuie, niż zwyczajny, którym dziecie nawet dzwonić może, i który iest tak lekki, iż bynajmniej nie wstrząsa wieży, a tak głośny, iż go o 2 mile niemieckie słyszeć można. Taki dzwon znajduie się na wieży iednego Kościoła w prowincji *Konnektikut.* — Słychać, iż P. *Stratford-Kanning*, Poseł Angielski, ponowił wnioski za *Grekami*; a że interessa Greckie w *Liwadji* nieco pomyślniejszy wzięły obrot, można się więc spodziewać pożądanego wypadku. — Tracenie ludzi i skazywanie ich na wygnanie, trwa ciągle w *Stambule.* — List z *Laguarja* pod d. 17 Grud: wyraża: Dowiaduiemy się, iż *Boliwar* od d. 14 Listopada iest w *Bogota*, zkąd d. 25 t. m. chciał wyiechać do *Wenezueli.* Jenerał *Paez*, znajduiący się w *Walencji*, pisał do siostry *Boliwara* list, z którego widać, iż *Boliwar* przybędzie do *Wenezueli* iako przyiaciel pokoiu, nie zaś iako przeciwnik *Paeza*, i że obecność iego wszystko bez wątpienia ułatwi.

DONIESIENIA.

Teatr. Jutro Dra: *Puszcza pod Hermansztadem.* JPanna *Werowska* na 3ci wstęp grać będzie rolę *Elizemy.*